

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBESİ'NDEN HABERLER

Temmuz 2001

Merhaba...

TKD İstanbul Şubesi, 29 Haziran' da düzenlemiş olduğu geleneksel **Boğaz Gezisi** ile yaza merhaba diyerek, üyeleriyle bir kez daha buluşmanın mutluluğunu ve sevincini yaşadı. Temmuz bülteninde bu etkinliğimizden esintiler ile birlikte, sayın Sönmez Taner' in "**SEVİM TEZCAN'ın Anısına – Saygıyla, Sevgiyle ...**" yazısını, Tanıtım bölümümüzde Nalan Katip'in "**Kadın Eserleri Kütüphanesi**" yazısını, bizden haberler ve yeni üyelerimizin duyurularını bulacaksınız.

Önümüzdeki çalışma döneminde biz bütün yoğunlumuzu dernek binasına yöneltmeyi düşünüyoruz. Bu konuda bir dizi kampanya şeklinde etkinlikler düzenlemeyi planlıyoruz. Sizlerin maddi ve manevi desteklerini bekler, herkese iyi bir tatil geçirmelerini dileriz.

TKD İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu

Bülten'de yayınlanması istenen yazılar Editör adına ibisemin@boun.edu.tr adresine gönderilmelidir. Yazıların sorumluluğu yazarına aittir. Yazılar Bülten'in ve yazarlarının ismi belirtilerek kullanılabilir

SEVİM TEZCAN'ın Anısına – Saygıyla, Sevgiyle ...

Kütüphanecilik / Dokümantasyon Toplumunda Bir Yıldız Kaydı

...

Evet, **Sevim Tezcan** Bir Yıldız'dı. Ailesi için, dostları için ve de Kütüphanecilik / Dokümantasyon Mesleği için parlak bir Yıldız'dı, O.

Sevim Tezcan, ne yazık ki yaşam mücadelesinde, meslekteki mücadelesi kadar başarılı olamadı. Yaşamı için çok savaştı. Çektiği tüm acılara, sıkıntılara rağmen, en kötü zamanlarında bile “yaşamın ne kadar güzel olduğunu” fısıldadı. Ne yazık ki yenik düştü ve biz O’nu yitirdik. Acımız çok derin. **Sevim Tezcan**’ın kaybı ailesi için, dostları için ve mesleğimiz için yeri doldurulamayacak bir boşluk! Hepimiz O’nu çok özleyeceğiz ...

Hepimizin yaşamından dostlar gelir geçer. Zamana, mekana ve koşullara göre oluşur dostluklar. Sonra yine aynı nedenlerle kimi dostluklar yokolurlar. Kimi iz bırakarak, kimi hepten silinerek. **Sevim Tezcan** ile dostluk bu türden değildi. Onunla bir kez dost oldunuz mu ebediyen dosttunuz. Koşulsuz, sitemsiz, önyargısız, sevecen, hoşgörülü. **Sevim Tezcan** benim için çok değerli, çok özel bir dosttu. Eskilerden kalan nadir dostlardan birisi.

Sevim Tezcan’ı Ankara’da bizlerin TÜRDOK’u kurmaya çalıştığımız, O’nun İGEME’de ticari dokümantasyon peşinden koştuğu 70’li yılların başlarında tanıdım. Hepimiz meslek yaşamımızda çeşitli meslekdaşlarla tanışırız, tanıştık. İçimizde, meslekteki başarısından dolayı bir başka meslekdaşına hayranlık duyan kaç kişi vardır? Ya da bizlerin hayranlık duyduğumuz kaç kişi? Pek çok olmasa gerek! Ben, **Sevim Tezcan**’ı tanıdığımdan itibaren O’nun meslekde başardıklarını hep saygıyla ve hayranlıkla izledim. Çünkü **Sevim Tezcan** hep hayranlık uyandıracak şeyler yaptı. Sadece dostluğumuz adına değil, mesleğimiz adına da O’nunla gurur duydum. Hepimiz gurur duymalıyız. **Sevim Tezcan** mesleğimiz için parlak bir yıldızdı.

Sevim Tezcan, Ankara’da henüz öğrenciyken, 1963 yılında, Devlet İstatistik Enstitüsü Kütüphanesi’nde başlayan kütüphanecilik kariyerini yine Ankara’da İGEME’de, sonra İstanbul’da, İstanbul Ticaret Odası’nda başarıyla sürdürdü.

Sevim Tezcan'ı mesleğinde başarı kılan, O'nu yıldızlaştıran nitelikler, özellikler, ilkeler nelerdi?

Sevim Tezcan kendisine belirli bir alan seçmişti: “Ticari Dokümantasyon”. Bizlerin henüz “dokümantasyon” kavramının ne olup ne olmadığını yorumlamaya çalıştığımız o yıllarda, **Sevim Tezcan** ticari dokümantasyon alanını seçmişti. O'nu bu alanı seçmeye iten neydi bilmiyorum. Kendisine sormak hiç aklıma gelmedi. Belki de, Devlet İstatistik Enstitüsü Kütüphanesi'nde çalıştığı yıllarda “sayısal bilgi”nin önemini ve gücünü kavramıştı. Bilemiyorum. Ama neden ne idiye, derin bir öngörü ve büyük bir vizyonla seçmişti çalışacağı alanı. **Sevim Tezcan**, belirli bir alan seçti ve hep o alanda çalıştı. Azimle, sebatla, inatla, inançla, güvenle, büyük bir disiplinle, hep ileriye bakarak, hep yeniliklerin peşinden giderek, seçtiği alanda uluslararası gelişmeleri ve olanakları izleyerek, araştırarak, okuyarak, sürekli eğitime inanarak, kendisini sürekli yenileyerek durmadan çalıştı ve başardı.

Sevim Tezcan çok başarılı bir uygulayıcıydı. Rutinlere ve kalıplara takılıp kalmadan, hizmeti ve hizmet verdiği kullanıcıyı hep ön planda tutarak mesleğini uyguladı. Kapısında “İstanbul Ticaret Odası Ticari Dokümantasyon Şubesi” yazılı ticari dokümantasyon merkezini görmeyenlere, İstanbul'a yolları düştüğünde bu merkezi görmelerini öneririm. Bugün o merkezde gördükleri ya da görecekleri “ticari dokümantasyon merkezi” örneği öyle gökten zenbille inmedi. Sihirli bir parmak oynatmanın da sonucu değildi. Bugün varolan “İTO Ticari Dokümantasyon Merkezi” Sevim Tezcan'ın 40 yıla yaklaşan meslek yaşamındaki birikimin, deneyimin, emeğin ve alınterinin ürünüdür.

Sevim Tezcan, İTO'dan “Gel, bize bir ticari dokümantasyon merkezi kur” teklifi almadı. Kendisi İTO'ya gidip, İTO bünyesinde – kendileri için çok yararlı olacak bir ticari dokümantasyon merkezi kurmak istediğini söyledi. Bilemiyorum,

o zamanki yönetim bunun ne anlama geldiğini biliyor muydu? Ama Sevim Tezcan oluru almıştı. Kendi özgüveni sayesinde.

1983 yılında başlayan İTO Ticari Dokümantasyon serüveni başarıyla hedefe ulaştı. “Serüven” diyorum, çünkü gerçekten serüvendi. Yakından izledim. 1985 yılında ilk kez ziyaret ettiğimde, İTO bünyesinde, idari bir bölümün alt birimlerinden birisi olarak, diğer çalışma bölmeleri arasında cam panolarla ayrılmış küçük bir bölmede (1985 yılında gördüklerimi anımsamaya çalışıyorum – belki de 20-30 metre karelik bir alanda) tek başına çalışmalarını yürütüyordu, Sevim Tezcan; ve belli ki “ticari dokümantasyon hizmeti”nin temellerini atıyordu. O küçük cam panolu bölme giderek genişledi, birkaç bölme daha eklendi, daha da genişledi. Koleksiyon giderek büyüdü, hizmetler giderek arttı ve etkinleşti, kullanıcı sayısı arttı, sadece İTO üyelerine değil, diğer kullanıcılara da hizmet sunulmaya başlandı, sonra hizmetlerde otomasyon uygulaması, adım adım gerçekleşti. Ve İstanbul Ticaret Odası Ticari Dokümantasyon Şubesi bugünkü konumuna ulaştı. Sevim Tezcan, mesleğinin önemini, hizmetin gerekliliğini Yönetime kanıtladı. Yönetimi yanına aldı ve adım adım, elleriyle, aklıyla, bilgi ve becerisiyle, ısrarla ve sebatla, yaptığı işten keyif ve coşku duyarak, yaptığı işe inanarak, ne yapmak istediğini bilerek ve bunun için savaşarak, kendi alanında sürekli kendisini geliştirerek **İTO Ticari Dokümantasyon Şubesi**’ni bugünkü konumuna ulaştırdı. Ticari Dokümantasyon hizmetine İTO bünyesinde önemli bir konum kazandırdı. Yönetimin güvenini hiç yitirmedi. Çünkü onları hiç mahcup etmedi. Yanında çalışanları yetiştirdi, kendi coşkusunu, çalışma disiplini ve hizmet ilkelerini onlara benimsetti.

Sevim Tezcan ne yazık ki, zamansız aramızdan ayrıldı, ancak geriye kalıcı bir yapıt, saygın bir yaşam, başarılı bir kariyer ve güzel dostluklar bıraktı. **Sevim Tezcan**’ın çalışma arkadaşları olan genç meslekdaşlarımla O’ndan devrıldıkları eseri daha da ileriye götüreceklerine, **Sevim Tezcan**’ın adını ve anısını

yaşatacaklarına yürekten inanıyorum. Yine inanıyorum ve diliyorum ki, İTO Yönetimi, bir kadirşinaslık örneği gösterir ve İTO Ticari Dokümantasyon Şubesi'ne “**Sevim Tezcan**” adını verir. “İstanbul Ticaret Odası – **Sevim Tezcan** Ticari Dokümantasyon Merkezi”.

Sevim Tezcan mesleğimizin yüzakıydı. Mesleğine saygı duymak, yaptığı işe inanmak, başaracağına güvenmek, hep daha iyiye, hep daha ileriye gitmeyi hedeflemek, hedefe ulaşmak için araştırmak, gelişmeleri izlemek ve olabildiğince uygulamak, başarmak için olanakları zorlamak, yaptığı her işi özenle ve inançla yapmak, yaptığı işten keyif ve coşku duymak, çalışma disiplinini ve çalışma ilkelerini korumak, kendine ve çalışma arkadaşlarına güvenmek, kendisini ve çalışma arkadaşlarını sürekli geliştirmek, çalışmak, çok çalışmak... Ve o denli mütevazî olmak... **Sevim Tezcan** buydu işte. Genç meslekdaşlarımızın ve gelecekteki meslekdaşlarımızın kendilerine örnek alacakları bir **Sevim Tezcan**...

O, tüm yaşamında, evinde, ailesinde, işinde, dostluğunda, ilişkilerinde ve davranışlarında hep aynı özeni, hep aynı duyarlılığı sergiledi; hep aynı etik değerleri korudu; hep aynı estetik ilkelerini benimsedi ve uyguladı. **Sevim Tezcan**, yaşamının her evresinde ve her anında son derece kaliteli ve çok zarif bir insandı.

Değerli meslekdaşımız **Sevim Tezcan**'ın kimliğinde, Kütüphanecilik ve Dokümantasyon mesleğinde parlak bir yıldız kaybettik... Ve ben çok özel, çok sevgili bir dostumu yitirdim. Çok üzgünüm...

Sevim Tezcan'ın anısına saygıyla ve sevgiyle...

Sönmez Taner
18 Nisan 2001, Gündoğan, Bodrum

KADIN ESERLERİ KÜTÜPHANESİ

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de kadınların kendini ifade etme, yaşamlarını yazıya aktarma, dolayısıyla gelecek kuşaklara tanıklıklar bırakma konusunda yasal ve toplumsal eşitsizlikler nedeni ile erkeklere göre çok daha sınırlı olanaklara sahip olduğu bilinmektedir. Londra , Paris, Amsterdam, Berlin, Sydney, Cambiridge (ABD) gibi bir çok dünya kentinde kadın konusunda bilimsel çalışmaların daha kolayca yapılabilmesi ve kadınların çok yönlü birikimlerinin derlenebilmesi için kadın konulu kütüphane arşiv ve bilgi merkezleri oluşturulmuştur. Ülkemizde de aynı amaçlı bir merkez, İstanbul’ da Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı tarafından 14 Nisan 1990’da hizmete sunuldu.

Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı’nın kurucuları şunlardır:

Fusun Akatlı felsefeci-edebiyat eleştirmeni,
Jale Baysal İÜ Ed. Fak. Kütüphanecilik Böl.eski Başkanı,
Aslı Davaz Mardin çevirmen-kütüphaneci,
Fusun Ertuğ-Yaraş arkeolog-fotoğrafçı,
Şirin Tekeli araştırmacı –çevirmen.

Kütüphane’nin amacı Vakıf Senedi’nde şöyle belirtilmektedir: “**Kadınların geçmişini iyi tanımak, bu bilgileri bugünün**

araştırmacılarına derli toplu bir şekilde sunmak ve bugünün yazılı belgelerini gelecek nesiller için saklamak.”

Türkiye'nin ilk ve tek Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi İstanbul Büyük Şehir Belediyesi'nin tahsis ettiği Fener'deki tarihi yapıda çalışmalarını sürdürmektedir. Hizmete açıldığı tarihte raflarında 100 kadar kitap bulunan Kütüphane'nin 12 yılda kadınlar tarafından ya da onlar hakkında yazılan yaklaşık 10 bin kitabı, 300'e yakın süreli yayını, binlerce gazete kupürünü, makaleyi, özel arşiv malzemesini, fotoğrafı, afişi okura sunabilir duruma gelmiştir. Geline bu aşamada, Türkiye'de bu konuya duyulan ilginin ve bu işe emeğini, zamanını, kısıtlı maddi olanaklarını sunan yüzlerce insanın çabalarının göstergesi olduğu kadar, Türkiye'de bir yerel yönetim-vakıf ortak çalışmasının da varolabileceğinin kanıtıdır. Kütüphanenin bölümleri şunlardır.

KİTAPLIK BÖLÜMÜ

Bu bölümde kadınlar üzerine yazılmış ve kadınların yazdığı yaklaşık 10.000 kitap bulunmaktadır. Bu kitaplar arasında orijinal Osmanlıca yayınlar da vardır. Halide Edip'in aynı kitabının hem Osmanlıca hem de Türkçesini bu bölümde görebilirsiniz. Kitap bölümü için özel olarak hazırlanmış bir sınıflama listesi oluşturulmuş ve kitaplar buna göre tasnif edilmektedir. Yine kitap bölümünün içinde 1000'i aşkın Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca makale bilgisayara geçirilmiş ve konularına göre ayrılmıştır.

SÜRELİ YAYINLAR

1867'den 1928'e dek yayımlanan kadın konulu 40'a yakın Osmanlıca derginin tüm sayılarının orijinal ya da fotokopileri ve 1928'den günümüze dek çıkmış yeni harfli Türkçe kadın dergilerinin de 200 kadarı süreli yayın bölümünün

ana malzemesini oluşturmaktadır. Yabancı dildeki kadın konulu dergiler ise 120'nin üzerindedir.

KUPÜR KOLEKSİYONU

1990'dan itibaren birçok gazetenin kadın konulu kupürleri kesilmiş ve konularına göre ayrılarak dosyalanmıştır. Bu koleksiyon için özel bir konu listesi hazırlanmıştır. 2001 yılı başından itibaren gazetelerin gelişinde azalma olması, eleman azlığı ve de binanın yetersiz kalması nedenleriyle bir süreliğine durdurulmuştur.

KİŞİSEL KADIN DANIŞMA DOSYALARI

Bu koleksiyonda Türkiye'de öne çıkmış kadınlar hakkında danışma dosyaları oluşturulmaya başlanmıştır. Hızlı Okuyucunun üzerinde çalışma yaptığı kişiyle ilgili bilgileri hızlı ve birarada bulması açısından bu dosyalar büyük önem taşımaktadır. Şu anda kadın edebiyatçıların ve plastik sanatlarda adı geçen kadın sanatçılarımızın danışma dosyaları oluşturulmuştur. Yüzlerce sanatçımıza ait biyografik bilgi, eserlerine dair yazılar , resim sergi katalogları, vb.. toplanarak dosyalanmaktadır.

GÖRSEL KOLEKSİYON

Kuruluşundan bu yana başta kütüphanenin kendi etkinliklerinin görsel malzemesi olmak üzere, Osmanlıdan günümüze kadınlarla ilgili bilgi ve belgelerin görsel malzemesi toplanmakta, eyerimlerin, etkinliklerin, fotoğrafları, afişleri, diaları , çeşitli kartpostallar, ses bantları, video kasetleri bu koleksiyonu zenginleştirmektedir.

ÖZEL ARŞİVLER

Bu koleksiyonda kadınların özel belge, anı, mektup ya da yayımlanmış yayımlanmamış çalışmaları özel koleksiyon olarak korunmakta, bağışı yapan kişinin isteği doğrultusunda kullanıma sunulmaktadır. İlk kadın avukatımız **Süreyya Ağaoğlu**, ilk kadın belediye başkanımız **Müfide İlhan**, ilk kadın milletvekillerimizden **Hasene İlgaz**, ve araştırmacı ve kadın hareketinin tanınmış isimlerinden aynı zamanda da Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı kurucusu **Şirin Tekeli**'nin özel arşivi bu koleksiyonun içerisinde. Ayrıca kurum arşivlerinden İlerici Kadınlar Derneği'nin, Biçki Dikiş Yurdu ve Roza kadın dergisinin arşivi de kütüphanemizde bulunmaktadır.

KADIN ÖRGÜTLERİ VE ÖRGÜTLENMELERİ KOLEKSİYONU

Türkiye'de kurulmuş kadın örgütlerinin, çeşitli eylem ve kampanyalar için oluşturulmuş örgütlenmeler, birlikler vb..'nin her türlü malzemesi (afiş, bildiri, rozet, flama, tüzük, el ilanı, takvim..vb) toplanarak bu örgütlenmelerin zaman içinde kaybolup gitmesi engellenmiştir. Yeni açılan ama hızla büyüyen bu koleksiyon araştırmacıların çok ilgisini çekmektedir.

KADIN ESERLERİ KÜTÜPHANESİ VE BİLGİ MERKEZİ VAKFI YAYINLARI :

- Uluslar arası Kadın Kütüphaneleri Sempozyumu tutanakları,
- Kadınların Belleği –Woman's Memory adıyla Ekim 1992' de Türkçe ve İngilizce olarak,
- İstanbul Kütüphanelerindeki eski harfli Türkçe Kadın Dergileri Bibliyografyası(1869-1927) Nisan 1993'de,

- Kadın Hareketinin Kurumsallaşması,
- Hanımlar Alemlerinden Roza'ya : Kadın Süreli Yayınları Bibliyografyası: 1928-1996 Aşk-ı Vatan,
- Kadın Yazıları,

ÖNÜMİZDEKİ DÖNEM PROJELER

Binanın yer sorununun artması ve koleksiyonun hızla artması nedeniyle önümüzdeki dönemde açık raf sistemi ile çalışma düzenini bırakıp depo düzenine geçilecektir.

Ayrıca kütüphane olarak Türkiye'de yapılan kadın konulu tezler bibliyografyası oluşturma çalışmasına başlanmıştır. Yine gelecek dönem de kütüphanede var olan makaleler koleksiyonuna ek olarak süreli yayınlar koleksiyonu taranacak ve bu koleksiyon içinden makalelerin listesi çıkarılacak araştırmacıya hazır bir liste sunulacaktır. Böylece süreli yayınlar içinde aranması zaman alan ve gözden kaçabilen bir çok makale kullanılabilir hale gelecektir.

Ve son olarak Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı olarak bugüne kadar böylesine önemli çalışmalar yapılmasında , kütüphanenin zenginleşmesinde ve bugünlere gelmesinde bize her maddi , manevi destekleyen ve yanımızda olan dostlarımızın payı büyüktür.. Onlara ve tüm dost kurumlara buradan gönüllü emekleri için çok teşekkür ediyor ve her zaman birlikte çalışmaktan mutluluk duyacağımız tekrarlıyoruz.. Hiçbir ödeneği olmayan ve bugüne kadar sadece bağışlarla yaşayan vakfımız için maddi destekte bulunmak isteyenler **Türkiye Vakıflar bankası Etiler Şubesi 2009197** nolu hesaba bağış yapabilirler.

Kütüphanemiz ve arşiv herkese açıktır. Malzemenin kullanımı ve kopyalanması konusunda ki istekler arşiv ve koleksiyon kullanım politikalarına uygun olarak karşılanır. Yeni

Çalışma sistemine geçiş ve sayım nedeniyle kütüphanemiz 01.10.2001 tarihine kadar okuyucuya kapalı olacaktır.

Nalan Katip
Uzman Kütüphaneci

BİZDEN HABERLER....

29 Haziran Cuma günü geleneksel **Boğaz Gezi**'sinde kütüphaneciler ve kitap dostları, birbirinden leziz yiyecekler ve müzik eşliğinde mehtaplı bir gecede eğlencenin doruğuna ulaştılar. Bizler, 130 kişinin üstünde katılımcının olduğu bu gezide, meslekdaşlarımızla birarada olmanın kıvancını ve mutluluğunu yaşadık. Bu arada yiyeceklerin hazırlanmasında büyük bir özveri ile bizi destekleyen **Koç ve Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanecilerine**, Dernek olarak teşekkür ederiz. 2002 Haziran'ında tekrar buluşmak dileğiyle...

Şube Binamız ile ilgili çalışmalarımız devam ediyor. Bu konuda ayrıntılı bir raporu önümüzdeki günlerde duyuracağız.

Web sayfamız, İnternet ve Teknoloji Grubu'nun içinde yer alan Web Hazırlama Grubu'nun özverili çalışmaları sonucu tamamlanmış olup, <http://www.kutuphaneci.org.tr/istanbul/index.html> adresinde sunuma açılmıştır. Buradan bir kez daha başta **Gültekin Güldal, Yunus Emre Selçuk, Erdal Işık, Havva Erbay, ve Berrin Küçükcan** olmak üzere, emeği geçen arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Web sayfamızda, TKD İstanbul Şubesi'nin tarihçesini, kütüphanecilikle ilgili çeşitli mevzuatları, İstanbul Şubesi'nin yayınlarını, Şube bültenimizin eski sayılarını bulabileceğiniz gibi, çeşitli etkinliklerimizi ve duyurularımızı da bulabilirsiniz. Ayrıca, Şube üyelerinin kendi adlarını aratarak, kendilerine ait bilgilerin doğruluğunu kontrol edebilecekleri **Üye Arama Motoru** koyduk. Düzeltmesini istediğiniz bilgileri bize bildirirseniz, değişiklikleri düzeltmemiz kolaylaşacaktır. Yeni üye olmak isteyen arkadaşlarımız için üye formu ve gerekli koşulları da sayfanın **üyelik** bölümünde bulabilirsiniz. Web sayfamızla ilgili görüş ve önerilerinizi bekliyoruz.

YENİ ÜYELERİMİZ

S. Sema Ergün
İTÜ Merkez Kütüphanesi

Handan Uğur
İTÜ Merkez Kütüphanesi

Özlem Gürkan
İTÜ Merkez Kütüphanesi

F. Özgül Sürmeli
İTÜ Merkez Kütüphanesi

Ebru Gürsoy
Koç Üniversitesi Kütüphanesi

Hasan Ayhan
İTÜ Merkez Kütüphanesi

Ercüment Demirbozan
Fatih Üniversitesi Kütüphanesi

Emine Kalender
İTÜ Yabancı Diller yüksekokulu Kütüphanesi